

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหาร โครงการ โรงเรียนคุณภาพ 9 ดี ของสถานศึกษาต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนและออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การกำหนดรูปแบบการประเมิน
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 2,127 คน จำแนกเป็นครูในอำเภอเมือง 1,194 คน ครูในอำเภอกระทุ่มแบน 312 คน และครูในอำเภอบ้านแพ้ว 640 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 9 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 โดยการกำหนดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน ซึ่งการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) ตามอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เลือกมาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selected) โรงเรียนละ 1 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 9 คน โดยใช้กำหนดคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

2. เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี

3. ได้คะแนนการประเมิน 9 อันดับแรกของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 3.1 ผู้ให้ข้อมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559

ที่	โรงเรียน	จำนวน (คน)
1	วัดอ้อมน้อย (มิตรศุภราษฎร์รังสรรค์)	1
2	อนุบาลสมุทรสาคร	1
3	เอกชัย	1
4	ทีปังกรวิทยาพัฒน์	1
5	วัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง	1
6	วัดนางสาว	1
7	บ้านคลองแก	1
8	บ้านดอนไก่อี	1
9	อนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500)	1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559

อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	รวม
เมือง	1,194	184	184
บ้านแพ้ว	312	48	48
กระทุ่มแบน	640	95	95
รวม	2,127	327	327

การกำหนดรูปแบบการประเมิน

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการประเมินต่าง ๆ จึงได้เลือกค่าประเมินใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประเมินการบริหารโครงการ “โรงเรียนคุณภาพ 9 ดี” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมทั้งระบบประกอบด้วย ด้านการวางแผนโครงการ ด้านการดำเนินงานโครงการ และด้านประเมินผลโครงการ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ (ดังแสดงในภาคผนวก ข) และแบบสอบถาม รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์การบริหาร โครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี และเพื่อนำเสนอแบบปฏิบัติที่ดี (Best practice) ของการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี ไปแล้วในขั้นตอนการวิจัยและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงทำการสัมภาษณ์ท่านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อนำข้อมูลมาร่างแนวปฏิบัติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

2. แบบสอบถาม (แบบสอบถามความคิดเห็น) เป็นแบบสอบถามที่ใช้ประเมินความคิดเห็นด้านการวางแผนโครงการ การดำเนินงานโครงการ และการประเมินผลโครงการของการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อความแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 33 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. สร้างกรอบการประเมินโดยกำหนดหัวข้อที่จะถามและหัวข้อต่างๆ ที่ต้องการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

3. นำเครื่องมือที่สร้างเรียบร้อยแล้ว ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้

4. นำเครื่องมือที่ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และความชัดเจนในการสื่อสาร ดังรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

4.1 ดร.สมบัติ ศรีสุพัฒน์ (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

4.2 นายศักดิ์ดา มอญใต้ ศษ.ม (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนวัดบางปิ้ง (บริษัทเกลือไทยสงเคราะห์)

4.3 นายอุดม สมพร้อม ศษ.ม (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา

5. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 : 249) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากโรงเรียน 1 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี

7. นำเครื่องมือที่นำไปทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครั้งนี้ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลโครงการ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 พบว่า ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน

8. ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของเครื่องมือ แล้วนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

9. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ จากประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์ผู้บริหารด้วยตนเองและการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากเก็บรวบรวม เพื่อเตรียมการวิเคราะห์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณค่าสถิติ คือ คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Deviation) จากแบบสอบถามด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลโครงการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2551 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้ร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ คำนวณได้จากสูตร IOC (Index of Objective Congruency) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2551 : 101)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการบริหารโครงการโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2551 : 105) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2551 : 106) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum X$ แทน ผลรวม

เกณฑ์ในการให้คะแนนและแปลผลข้อมูล

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี ด้านการวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผล โครงการของผู้บริหาร ครู ที่มีต่อการบริหารโรงเรียนคุณภาพ 9 ดี สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ

1.1 เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลข้อมูล

ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน

ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจมาก 4 คะแนน

ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน

ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจน้อย 2 คะแนน

ระดับความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจน้อยที่สุด 1 คะแนน

1.2 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลผล

ดังนี้

4.51 – 5.00 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับ

มากที่สุด

3.51 – 4.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับมาก

2.51 – 3.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับ

ปานกลาง

1.51 – 2.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 แปลว่า มีความพร้อม/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับ

น้อยที่สุด